

Hur kan jag ingripa mot brott?

Obs!

Du har rätt att ingripa mot brott enligt RB 24§ 7, så kallat envarsgripande. Beakta alltid den risk du själv utsätter dig för om du har för avsikt att ingripa mot en gärningsman. Vi rekommenderar att du vid upptäckt av ett brott först larmar polisen och därefter iakttar och noterar tills polis anländer.

Allt lugnt

Normalläge: inget stör dig - du registrerar inget som avviker mot det normala mönstret.

Något bryter mönstret

- När du parkerar bilen möter du en okänd man på väg ut ur p-garaget.
- Du ser en bil parkera utanför grannens villa. Du vet att grannen inte är hemma.

Tänkbara åtgärder:

Observera och notera för dig själv.

Något är fel

- Du ser två okända ynglingar i p-garaget.
- Du ser en okänd man inne på grannens tomt och du vet att grannen är bortrest några dagar.

Tänkbara åtgärder:

Observera, notera signalement, gör dig synlig och skapa en kontakt. Försök kontrollera de uppgifter som du får. Informera ditt kontaktombud och din närpolis.

Till din hjälp finns blanketten lakttagelser i samband med brott, se avsnittet Blanketter.

Påbörjat angrepp

- När du skall hämta din bil i p-garaget, ser du en för dig okänd man med en skruvmejsel i handen. Han står tätt intill din bil och sätter skruvmejseln mot dörrlåset.
- Från din trädgård ser du en för dig okänd man som uppehåller sig på grannens terrass. Han går fram till terrassdörren och med en större skruvmejsel börjar han bryta på dörren.

Tänkbara åtgärder:

Vilket är viktigast - att brottet stoppas eller att gärningsmannen gripes?

Gör gärningsmannen medveten om att han är iakttagen, notera signalement, larma polis och andra boende. Gör observationer och möt tillkallad polis. Informera ditt kontaktombud och dina grannar. För att ingripa handgripligen måste du vara säker på att lyckas. Du kan själv riskera att mötas med våld.

Fullbordat brott

- När du kommer för att parkera din bil i p-garaget, observerar du två ynglingar som sitter inne i din grannes bil. Ventilationsrutan är krossad och du ser hur ynglingarna bryter sönder rattlåset.
- När du tittar ut från ditt köksfönster, ser du hur en för dig okänd man krossar ett källarfönster till grannens villa. Han öppnar fönstret och kryper in i huset.

**Ställ upp som vittne
- hjälp den drabbade!**

Tänkbara åtgärder:

Notera signalementet, larma polis och grannar, observera vidare aktivitet i avvaktan på tillkallad polis. Följ polisens anvisningar. Agera inte själv som polis - endast om du är absolut säker på att lyckas, ingriper du handgripligen. Tänk på att egendom i regel kan ersättas. Informera kontaktombud och grannar.

Vad säger lagen?

Lagen ger dig rätt att ingripa mot brott, men ingen skyldighet.

I Rättegångsbalken kap 24 paragraf 7 står det: *"Om den som har begått brott, på vilket fängelse kan följa, påträffas på bar gärning eller flyende fot, får han gripas av envar. Envar får också gripa den som är efterlyst för brott. Den gripne skall skyndsamt överlämnas till närmaste polisman. Lag (1987:1211)."*

Envarsingripande av ungdom under 15 år sker med stöd av LUL paragraf 35 (Lagen om unga lagöverträdare):